

Dr. Hasan BAYRAM
e-posta: habayram@ku.edu.tr

*Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı*

TÜRK TORAKS DERNEĞİ; GELECEKTE NEREYE?

“TORAKSIM” TTD’nin eğitim ve sosyal aktivitelerini, üyeler arası iletişimi sürdürdüğü önemli bir dijital platform.

Moda deyimle “küreselleşen dünya” beraberinde olumlu gelişmeler yanında birtakım riskleri de getirmektedir. Bilişim çağı; bilgi dolaşımını daha serbest hale getirdi ve bilgiye erişimi kolaylaştırdı. Gelecekte de bu artarak devam edecek, başta çevre olmak üzere küresel sorunlar konusunda düne göre daha bilinçli ve duyarlı olan insanların bu eğilimleri artarak devam edecektir. Diğer yandan dünyada ekonomik ve sosyal açıdan çalkantılı bir dönemin işaretlerini her geçen gün daha yoğun görüyoruz. İrili-ufaklı kimi ülkelerde gittikçe daha içe dönük ulusalcı söylemler güçlenmekte, ülkemiz de bundan kendine düşen payı almakta ve birtakım çalkantılar yaşamaktadır. Gittikçe daha kalabalık hale gelen, enerji ihtiyacı artan dünyada özellikle çevre sorunları giderek artmaktadır.

Bu gelişmelerin genel olarak sağlık göstergelerini, özelden de TTD gibi toplum sağlığı ile yakından ilgilenen meslek örgütlerinin faaliyetlerini etkilemesi kaçınılmazdır. Küreselleşmenin pozitif sonuçları TTD’yi de olumlu yönde etkileyecek, gerek akciğer sağlığını geliştirmek gibi toplum sağlığı ile ilgili amaçlarını gerçekleştirmesi kolaylaşacak, gerekse de üyelerinin klinik ve akademik bilgi ve becerilerini geliştirmeye dönük faaliyetlerine olumlu anlamda katkıda bulunacaktır. Örneğin, eğitim etkinliklerinde bilişim teknolojisinin getirdiği olanakları daha çok kullanacak, online olarak birçok klinik ve akademik eğitim ve bilgilendirmeyi yapmak mümkün olacak, muhtemelen yerleşik yaklaşım ve yöntemler büyük ölçüde değişiklik gösterecektir. Birçok etkinlik klasik toplantılara gerek kalmaksızın yerinde yapılabilecektir. Kongrelere veya

TTD Okulu gibi eğitim etkinliklerine gitmeden birtakım dersler internet üzerinden verilebilecek, oturumlarda daha somut tartışmalar yapılabilecektir.

Artan küreselleşme ile ülkeler arasındaki ilişkiler daha da gelişecek, TTD’nin başta komşu ve bölge ülkeleri olmak üzere diğer dünya ülkeleri ile iletişimi artacak, ortak ve benzer sorunların çözümünde iş birliği fırsatları ortaya çıkacaktır. Göğüs hastalıkları alanında, küresel ve bölgesel ölçekte önemli bir meslek örgütü olan TTD, bu bağlamda gerek komşu ülkeler ve bölge ülkeleri, gerekse de Amerikan Toraks Derneği ve Avrupa Solunum Derneği gibi uluslararası derneklerle iş birliğini geliştirerek sürdürecektir. Böylece, ülkemizdeki klinisyen ve akademisyenlerin uluslararası arenada daha aktif olmaları, bu iş birliklerinden ve küresel dünyanın getireceği olanaklardan yararlanmaları desteklenecektir.

Diğer yandan küreselleşmenin yol açtığı kimi gelişmeler ile ilgili olumlu hava giderek dağılmakta yerini çeşitli sorunlara gebe yıllara bırakacak gibi görünmektedir. TTD açısından, uluslararası arenada içe dönük korumacı yaklaşımlar, ulusalcı politikaların güçlenmesi TTD’nin ve üyelerinin bu ülkeler ile iletişim kurmasını, iş birliği yapmasını zorlaştırabilecektir. Bu tür politikaların küresel anlamda getirebileceği çatışma riski ülkeler arasında, kimi zaman da bölgesel anlamda çatışmalara yol açabilecektir. İçinde bulunduğumuz Ortadoğu bu anlamda en riskli bölge olma özelliğini taşımaktadır. Bu da gerek ülkelerin sınırları içinde gerekse de ülkeler arasında yoğun nüfus hareketlerine yol açabilecektir. Ülkemizde başta Suriye ve Kuzey

Irak'tan olan göçler bu kapsamda değerlendirilebilir. Bu olumsuz gelişmelerin ne yazık ki ülkemize de istenmeyen yansımaları olmaktadır. Bunun artarak devam etmesi olasılık dahilindedir.

Ülkemizin kalkınmaya dönük çabaları, artan nüfusu, tüketimdeki savurganlıklar enerji ihtiyacımızı artırmakta olup, bu durum gelecekte daha belirgin hale gelebilecektir. Öte yandan enerji üretiminde kömüre dayalı yerli kaynakların kullanılması yaklaşımı, fosil yakıtların kullanımını daha da artıracaktır. Bu da halihazırda başta solunum hastalıkları olmak üzere sağlığımızı tehdit eden hava kirliliği ve diğer çevresel sorunların artmasına yol açacaktır. Oysa enerjinin doğru tüketimi, güneş enerjisi gibi yenilenebilir temiz enerji kaynaklarının kullanımı bu sorunu önemli ölçüde çözecektir. TTD son yıllarda hava kalitesinin geliştirilmesi ve çevre sorunlarının önlenmesi konularında hızlandığı çabalarını artarak sürdürecektir, bu konuda ulusal ve uluslararası arenadaki sivil toplum örgütleri ile başlattığı iş birliğini sürdürecektir. Geçmişte tütün ürünlerinin kullanımının önlenmesine dönük çabalarda ciddi emeği ve deneyimi olan TTD bunu hava kirliliği ve küresel iklim değişimi gibi diğer çevre sorunlarında da gösterecektir.

Halihazırda sağlık alanına yapılan yatırımlar, sağlık kurumlarının iyileştirilmesi, aile hekimliği sistemi, genel sağlık sigortası uygulamaları, toplumun sağlığa erişiminde önemli katkılar sunmakla beraber, ülkemizde uygulanan sağlıkta dönüşüm politikası birtakım sorunları da beraberinde getirmiştir. Yoğun kaynak israfı, iş gücünün yanlış kullanımı, toplumda sağlık sisteminden beklentilerin artması, bunların sistem içinde karşılanamaması birtakım olumsuz sonuçlara yol açmıştır. Bunların başında; hekimler ve sağlık çalışanlarının özlük haklarındaki gerilemeler, çalışma koşullarındaki olumsuzluklar ve çoğunlukla sistemden kaynaklanan sorunların çalışanlara yönelmesi nedeniyle sağlık çalışanları ciddi güvenlik sorunları yaşamaktadır.

Halihazırdaki uygulamalara bakıldığında bu sorunların yakın gelecekte düzelmeyeceği görülmektedir. TTD, baş-

langıçtan beri sürdürüle gelmekte olduğu sorun çözmeye odaklı politikalarını sürdürecektir, sağlık sisteminden kaynaklanan sorunlar ile ilgili olarak yapıcı katkılar geliştirecektir. Diğer yandan üyelerinin branşları ve özlük sorunları ile ilgili olarak sorunların giderilmesi yönünde gerekli girişimlerde bulunacak, yapıcı önerilerini sürdürecektir ve bunların sıkı takipçisi olacaktır.

Ülkemizdeki akademik sistem incelendiğinde, bu alanda da ciddi sorunlar yaşadığımız ve TTD üyelerinin bundan olumsuz bir şekilde etkilendiği görülmektedir. Son zamanlarda ülkemizin yaşadığı çalkantılar nedeniyle akademisyenler ciddi sıkıntılar yaşamakta, üniversitelerde çalışmak giderek zorlaşmaktadır. Bir yandan üniversite hastanelerinin yaşadığı ekonomik sorunlar ve akademisyenler ile çalışanların buna bağlı yaşadıkları özlük sorunları, diğer yandan akademik faaliyetlerdeki sıkıntılar ciddi sorun oluşturmaktadır. Görünen işaretle, bundan sonra da akademik sistemimizde birtakım düzenlemelerin planlandığını göstermektedir. Sağlık Bilimleri Üniversitesi gibi yeni oluşumlar, Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastanelerinin akademik yapılar haline getirilmesine dönük girişimlerin akademik sistemimizi etkilemesi kaçınılmazdır.

Diğer yandan her ne kadar yazı üzerinde tıp fakültelerine eğitim, klinik hizmet sunma yanında bilgi üretmek amacıyla araştırma faaliyetlerinde bulunma misyonu yüklenmişse de mevcut yapılanmada tıp fakülteleri bunu yerine getirebilme konumundan uzaktır. Özellikle klinik bilimlerde, araştırma aktivitelerini yerine getirecek bir alt yapı söz konusu değildir. Oysa gelişmiş ülkelerdeki örnekler incelendiğinde, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine dönük ciddi bir fiziksel alt yapı olduğu görülecektir. Belki de en önemlisi, batıdaki örneklerde, bu faaliyetleri yürütecek insan gücünün oluşturulmasına dönük doktora gibi yaygın araştırma programlarının varlığıdır.

Sağlık bilimleri alanındaki akademik üretim ve araştırma faaliyetlerini etkileyecek önemli bir gelişme son zamanlarda kurulan Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) oluşu-

Türk Toraks Derneği, gelecekte de bilişim çağının getirdiği olanakları kullanmaya devam edecek, bunu başta eğitim etkinlikleri olmak üzere bir çok faaliyetinde kullanacaktır.

mudur. Bu yapılanma ile tıp ve sağlık alanındaki araştırma desteklerinin TÜBİTAK'tan ayrılarak söz konusu enstitü başkanlığına devri söz konusudur. Amerika ve Fransa gibi ülkelerde de görülen benzer yapılanmanın o ülkelerde olumlu etkileri gözlenmiştir. TÜSEB yapılanmasının ülkemizdeki sağlık araştırmalarına bir ivme katmasını umuyoruz.

TTD, bu süreçte de görev ve sorumluluk bilinciyle hareket edecek, gelecekte akademik sistemimizin gelişmesine, araştırma alt yapısının güçlendirilmesine dönük faaliyetlere katkı sunmaya devam edecek, üyeleri ile aktif olarak bu faaliyetlerin içinde yer alarak bu alanda da öncü bir rol oynayacaktır. Diğer yandan, uzmanlık eğitimlerini sürdüren veya uzman olarak sahada çalışan üyelerinin

mesleklerinde en iyi şekilde yetişmeleri ve bilgilerini güncellemeleri için halihazırda yürütmekte olduğu etkinlikleri, geliştirerek sürdürecektir.

Sonuç olarak, gelecek birtakım olanakları beraberinde getirmenin yanında TTD'ni doğrudan etkileyecek sorunlara da gebecektir. TTD, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da kendine düşen sorumlu ve yapıcı rolünü yerine getirecek, ulusal akciğer sağlığının geliştirilmesine dönük çabalarını, üyeleri ile omuz omuza sürdürecektir. TTD bunları yaparken, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da demokrasi, katılımcılık, dayanışma, etik, saydamlık, bilime, insana, emeğe ve çevreye saygı ilkelerine dayalı temel değerlerinden ödün vermeyecektir.